

Î N C H E I E R E

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Ministerul Afacerilor Interne,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Paraschiv
împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului
administrativ și obligarea recalculării vechimii în muncă,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2016, prin care
a fost respins apelul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne și menținută
hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 10 iunie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 12 ianuarie 2016, Anatolie Paraschiv a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la obligarea recalculării
vechimii în muncă și a indemnizației de concediere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, începând cu anul 1990, a activat
în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cu dreptul de a primi pensia pe linia
Ministerului Afacerilor Interne.

Menționează că, în perioada 16 septembrie 1994-22 februarie 2008, a activat
în cadrul Izolatorului de detenție provizorie, iar prin ordinul Ministerului Afacerilor
Interne nr. 479 ef din 04 decembrie 2009 a fost concediat cu dreptul de a primi pensia
pe linia Ministerului Afacerilor Interne, fiindu-i calculată vechimea în muncă de 22
ani, 01 lună și 19 zile.

Susține că, pârâtul urma să-i calculeze vechimea în muncă cu avantaje și,
anume, urma să-i calculeze 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în
cadrul Batalionului serviciului de escortă și pază și în cadrul Izolatorului de detenție
provizorie în perioada 16 septembrie 1994-22 februarie 2008 din considerentul că,
în timpul efectuării serviciului în subdiviziunile menționate, a fost supus riscului
vătămării sănătății, fiind în contact direct cu persoanele reținute.

Afirmă că, în vederea respectării procedurii prealabile de soluționare a litigiului, la data de 10 noiembrie 2015, a expediat în adresa Ministerului Afacerilor Interne o cerere, prin care a solicitat comunicarea vechimii în muncă în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și subdiviziunilor acestuia, recalcularea vechimii în muncă cu avantaje, eliberarea copiilor de pe materialele dosarelor de pensionare și a calculelor vechimii în muncă și comunicarea perioadei de muncă în cadrul Izolatorului de detenție provizorie, având în vedere că, subdiviziunea nominalizată este supusă riscului vătămării sănătății, manifestat prin contactul direct cu persoanele reținute, arestate contravențional și penal, inclusiv care erau contagioase din punct de vedere al maladiilor ce le suportau.

Relevă că, prin răspunsul Ministerului Afacerilor Interne nr. 10/p590/15 din 10 decembrie 2015 s-a refuzat recalcularea vechimii în muncă cu avantaje din considerentul expirării termenului de prescripție, fiindu-i expediată copia calculului vechimii în muncă și copia încheierii de stabilire a pensiei.

Invocă că, riscul, la care sunt supuși colaboratorii de poliție pe parcursul serviciului în cadrul Batalionului serviciului escortă și pază al Comisariatului general de poliție mun. Chișinău și din cadrul Izolatorului de detenție provizorie, a fost reflectat în cadrul notei informative a Procuraturii mun. Chișinău nr. 12-6d/04 din 15 decembrie 2004, în nota informativă a Ministerului Justiției nr. 04/3883 din 17 mai 2006, actul comisiei formate de Direcția medicală a MAI nr. 17/7-55 din 24 noiembrie 2006 și prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 37Q-XVI din 28 decembrie 2005.

Menționează că, conform pct. 8 lit. d) din Hotărârii Guvernului RM nr. 78 din 21 februarie 1994, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și a sistemului penitenciar se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran, iar conform art. 33 alin. (2) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996 (în vigoare până la 21 martie 2008), vechimea în muncă în vederea acordării pensiei colaboratorilor sistemului penitenciar se calculează cu următoarele înlesniri: o zi de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală și în instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări în subteran, se consideră ca 2 zile de serviciu.

Susține că, colaboratorii, care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), în prezent au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Afirmă că, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entități care cad sub incidența reglementărilor din pct. 8 al Hotărârii Guvernului RM enunțată.

Relevă că, conform art. 10 alin. (3) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, odată ce dreptul la pensie este imprescriptibil, atât cât persistă acest drept, titularul are posibilitatea de a iniția acțiune în vederea ajustării avantajelor ce rezultă din acest drept la normele de drept în vigoare și la situația actuală.

Solicită obligarea pârâtului de a-i recalcula vechimea în muncă, cu includerea avantajelor de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pe perioada activității în cadrul Batalionului serviciului escortă și pază al Comisariatului general de poliție mun. Chișinău și în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului general de poliție mun. Chișinău în perioada 16 septembrie 1994-22 februarie 2008, precum și a indemnizației de concediere, cu achitarea diferenței corespunzătoare.

La data de 22 martie 2016, Anatolie Paraschiv a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând recunoașterea răspunsului pârâtului nr. 16/P-590/15 din 01 decembrie 2015 ca fiind ilegal și obligarea pârâtului de a-i recalcula vechimea în muncă pe linia Ministerului Afacerilor Interne, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în perioada efectuării serviciului în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului general de poliție mun. Chișinău și în cadrul Secției instituții speciale a Comisariatului general de poliție mun. Chișinău în perioada 16 septembrie 1994-04 decembrie 2009.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 iunie 2016 a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de către Anatolie Paraschiv în partea obligării Ministerului Afacerilor Interne de a efectua lui Anatolie Paraschiv recalcularea indemnizației de concediere și e a-i achita diferența corespunzătoare.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 iunie 2016 acțiunea a fost admisă, a fost recunoscut ilegal răspunsul Ministerului Afacerilor Interne nr. 16/P590/15 din 01 decembrie 2015 în partea ce ține de recalcularea vechimii în muncă cu avantaje lui Anatolie Paraschiv și a fost obligat Ministerul Afacerilor Interne să-i efectueze lui Anatolie Paraschiv recalcularea vechimii în muncă, cu includerea în aceasta a avantajelor de două luni pentru o lună în serviciu, pe perioada activității în cadrul Batalionului serviciului escortă și pază al Comisariatului general de poliție mun. Chișinău, precum și în cadrul Izolatorului de detenție preventivă al Comisariatului general de poliție și în cadrul Secției instituții speciale a Comisariatului general de poliție mun. Chișinău în perioada 16 septembrie 1994-01 septembrie 2009.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, entitățile, în care a activat Anatolie Paraschiv, sunt destinate pentru deținerea persoanelor și ca urmare, cad sub incidența reglementărilor din pct. 8 al Hotărârii Guvernului RM nr. 78 din 21

februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, ultimul exercitându-și serviciu nemijlocit în izolatoarele de urmărire penală (anterior izolatoare de detenție provizorie).

De asemenea, prima instanță a reținut că, răspunsul Ministerului Afacerilor Interne nr. 10/p-590/15 din 10 decembrie 2015 a fost recepționat de către reprezentantul lui Anatolie Paraschiv, avocatul Dorian Pîcălău la data de 14 decembrie 2015, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 12 ianuarie 2016, în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de art. 17 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În afară de aceasta, prima instanță a mai reținut că, conform art. 10 alin. (3) din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, dreptul la pensie este imprescriptibil și, prin urmare, Anatolie Paraschiv, titularul acestui drept, beneficiază de posibilitatea de a iniția acțiunea, care nu este prescrisă în timp, în vederea ajustării avantajelor ce rezultă din acest drept personal, or, exercițiul său nu poate fi limitat în timp și nu este susceptibil de a fi pierdut prin neuz.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 03 ianuarie 2017, Ministerul Afacerilor Interne a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Consideră că, este eronată concluzia instanței de apel precum că, acțiunea civilă a fost înaintată de către intimat în interiorul termenului de prescripție.

Menționează că, prin calculul eliberat de Comisariatul general de poliție mun. Chișinău, intimatului i-a fost stabilit stagiul vechimii în muncă de 22 ani 01 luni și 19 zile.

Sușține că, calculul vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei a fost adus la cunoștința intimatului, fapt confirmat prin semnătura aplicată de către ultimul, iar el nu a exprimat dezacordul la data semnării acestuia. Astfel, dacă intimatul considera că la calcularea vechimii sale în muncă nu au fost luate în calcul anumite avantaje prevăzute de actele normative în vigoare, acesta urma să conteste actul administrativ-calculul vechimii în muncă în ordinea stabilită de Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Afirmă că, calculul vechimii în muncă a fost eliberat la data de 18 ianuarie 2010, iar intimatul a adresat cererea Ministerului Afacerilor Interne abia la data de 10 noiembrie 2015, adică după expirarea termenului de 30 de zile de contestare a actului administrativ prevăzut de art. 14 din Legea contenciosului administrativ, termenul de fapt fiind de peste 04 ani de la data comunicării calculului vechimii în muncă.

Relevă că, intimatul a omis și termenul general de 3 ani, prevăzut de art. 267 alin. (1) din Codul civil, în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat.

Invocă că, prevederile legale, în baza cărora prima instanță a admis cerințele intimatului, iar instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe și, anume, Legea nr.1036-XIII din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului RM nr. 78 din 21 decembrie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție, nu pot fi aplicate situației din speță, întrucât intimatul a activat în cadrul organelor afacerilor interne și nu în cadrul sistemului penitenciar. Astfel, instanța de apel a atribuit un mai mare grad de abstracție normelor juridice menționate și a extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică.

Menționează că, art. 16 alin. (2) din Legea cu privire la sistemul penitenciar stabilește că, colaboratori ai sistemului penitenciar sunt persoanele, care dețin funcții în efectivul de trupă și în corpul de comandă ale sistemului penitenciar, abilitate să pună în executare pedepsele penale privative de libertate, detenția provizorie a persoanelor față de care a fost aplicată măsura arestului preventiv sau sancțiunea arestului contravențional, precum și măsurile de siguranță cu caracter medical aplicate deținuților care suferă de alcoolism și narcomanie, iar art. 3 și 4 alin. (1) din Legea menționată prevăd că, sistemul penitenciar este constituit din Departamentul instituțiilor penitenciare, subdiviziunile acestuia, întreprinderile de stat din cadrul sistemului penitenciar și asociațiile acestora și este subordonat Ministerului Justiției.

Susține că, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entități ale instituțiilor penitenciare, fapt prevăzut în art. 6 din Legea cu privire la sistemul penitenciar.

Afirmă că, din prevederile pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului RM nr. 78 din 21 februarie 1994 rezultă că, pentru calcularea vechimii în munca cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții și, anume, instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune a Departamentului Instituțiilor Penitenciare și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici. Astfel, normele de drept prenotate prevăd calcularea vechimii în muncă cu avantaje pentru unii angajați ai sistemului penitenciar și nicidecum pentru angajații Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatul general de poliție mun.Chișinău, activitatea căruia a fost guvernată de Legea cu privire la poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990.

Relevă că, activitatea intimatului nu cade sub incidența prevederilor legale invocate, din care considerente acesta nu poate beneficia de calcularea vechimii în

muncă cu înlesniri. Or, conform înscrisurilor din dosarul personal, acesta nu a deținut funcții corespunzătoare criteriilor de calculare a vechimii în muncă cu avantaje.

Invocă că, Secția combatere trafic de droguri a Serviciului poliției criminale al Inspectoratului general al poliției și Secția instituții speciale a Comisariatului general de poliție mun. Chișinău nu au avut în atribuții deținerea persoanelor arestate/condamnate. Prin urmare, perioada în care intimatul a activat în cadrul acestor subdiviziuni nu pot fi raportate la prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 78 din 21 decembrie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și ale Legii cu privire la sistemul penitenciar în partea ce ține de recalcularea vechimii în muncă cu avantaje.

Prin referința depusă la data de 27 februarie 2017 reprezentantul lui Anatolie Paraschiv, avocatul Sergiu Covali a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurentul a luat cunoștință de decizia instanței de apel la data de 03 noiembrie 2016 (f. d. 123), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 03 ianuarie 2017 (f. d. 119).

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic